

Lieve mensen,

1 Oudejaarsavond 2025. Nog maar enkele uren en het jaar 2025 is ten einde. Als vanzelf blikken we met elkaar met oudjaar even terug. We maken de balans op. Wat is er allemaal gebeurd? Hoe verliep het afgelopen jaar voor ons in het groot en in het klein? Op het wereldtoneel vonden er allerlei schokkende gebeurtenissen plaats: oorlogen in het Midden-Oosten, Oekraïne-Rusland, Soedan en zoveel andere plekken. Natuurrampen als aardbevingen, overstromingen en orkanen maakten veel slachtoffers. En dan de toenemende polarisatie en verkiezing van politici en regeringsleiders die met vuur spelen, vreemdelingen oppakken en terugsturen naar hun land, geen tegenspraak dulden en zich als dictator gedragen. We houden ons hart vast.

2 In ons persoonlijk leven moesten we misschien afscheid nemen van een dierbare vriend of familielid; hij of zij laat nu een lege plek achter en wordt op deze oudejaarsdag extra gemist...Daarnaast waren er hopelijke mooie gebeurtenissen te beleven: zoals de geboorte van een kind of kleinkind, een jubileum, het behalen van een examen. Ook als wijkgemeente maakten we veel mee. Na de vreugdevolle fusie tussen Adventskerk en Oosterkerk twee jaar geleden kwam onze geloofsgemeenschap ineens voor een zeer lastige kwestie te staan: welk kerkgebouw moet op termijn worden afgestoten? De kogel is nog steeds niet door de kerk, maar deze netelige kwestie heeft onze gemoederen behoorlijk in beroering gebracht. De emoties liepen hoog op en de onderlinge spanning is nog altijd voelbaar.

3 Met een mengeling aan gevoelens, gedachten en herinneringen naderen we zo de drempel van Oud naar Nieuw. En we zijn vanavond naar de kerk gekomen om ons kleine verhaal te verbinden met het aloude grote verhaal van God, Schepper van hemel en aarde. We lazen en zongen de laatste psalm uit het psalmboek. Halleluja, loof God.

Ja, deze slotpsalm klinkt als een groot kerkorgel waarop alle registers opengaan. Alles gaat uit de kast. Alles wat adem heeft, loof de Heer, dat zijn de laatste woorden als slotakkoord van de psalmdichter. Loof Hem met alle instrumenten die je maar kunt spelen. En vergeet daarbij niet te zingen en te dansen.

Psalmen vormen voor velen van ons het geliefde hart van de Bijbel. Elke psalm vertolkt wel een emotie en voor elk gevoel is er wel een psalm. Psalmliederen raken telkens weer de diepere snaren in onze ziel aan. Psalmen vertolken een rijke waaier aan gevoelens: van schuld, schaamte, berouw en verdriet enerzijds tot blijdschap, geluk en dankbaarheid anderzijds.

Ja, we kunnen met de psalmen op onze lippen steeds weer ons hart openmaken, de lichten en openen naar de Allerhoogste.

4 Ondanks alle moeilijke momenten, onze pijn, onze teleurstelling en woede wellicht (om welke reden ook), is er aan het einde van dit jaar toch ruimte voor dankbaarheid en lofprijzing. We noemen onszelf dan misschien geen halleluja-christenen of halleluja-gemeente, maar we willen wel graag op gepaste wijze Halleluja zingen, God zij dank, God lof. Want is Hij ons lof en dankbaarheid niet waardig?

De dichter van psalm 150 gaat ons hierin van harte voor. Eerst geeft hij ons de reden van onze lofprijzing en dankbaarheid aan: Loof God om zijn krachtige daden, loof Hem om zijn oneindige grootheid. Is het niet een wonderlijk godsgeschenk dat God hemel en aarde gemaakt heeft, dat hij elk van ons levensadem geeft, dat Hij de zon over ons laat schijnen, en dat Hij ons wenkt om steeds weer het goede te doen?

5 Vervolgens somt de psalmdichter een reeks van muziekinstrumenten op: Loof Hem met hoorngeschal, met harp en lier, met tamboerijn, met snaren, fluit, bekkens en cymbalen. Het is a.h.w. één groot symfonieorkest dat opklinkt in de nacht. De psalmist gaat vol op het orgel, met alle registers open.

Ja, muziek vergezelt onze zielen in goede dagen en in kwade dagen. Ons repertoire vele malen groter dan de top 2000... Zijn ons geloof en onze eredienst eigenlijk wel voor te stellen zonder zang en instrument? Niet toch. Voor mij is dat ondenkbaar. In God klinkt muziek! En God houdt ervan als geen ander, want Hij troont op onze lofzangen, zegt een andere psalm terecht! (psalm 22).

Ook wij mochten in de Oosterkerk, in de Adventskerk, in de Open lucht en eveneens bij onze zusters en broeders in de Basiliek en Dominicanenkerk onze dankbaarheid en Godsvertrouwen delen met mooie liturgische vieringen, gebeden en liederen.

6 Er viel in 2025 waarachtig veel te beleven, te delen, te leren, te dienen en te vieren.

Ik denk aan een dienst met Bibliodans hier eind maart, de Stef Bos dienst, de vespers, en christelijke Hoogfeesten, de herdenkingsdiensten op Eeuwigheidszondag en last but not least ook het bijzondere afscheid van ds. Nelleke Eygenraam die ons in Zwolle 21 jaar lang mocht voorgaan als leraar en herder.

7 Psalm 150, ja, alle registers gaan met Oudjaar open. Alle muziekinstrumenten klinken volop. De psalmist gaat vol op het orgel. Maar misschien is dat voor sommigen onder ons deze avond toch wat te veel muzikaal vuurwerk in de kerk, toch wat over de top. Dan past het ons

om terug te schakelen in ons hallelujagevoel, en ruimte te creëren voor rust, verstillings, eerbied en devotie.

Bijvoorbeeld met het altijd weer ontroerende oudejaarsavondlied van de Duitse theoloog Dietrich Bonhoeffer. Voor mij en voor velen is Bonhoeffer een geloofs- en verzetsheld, een voorbeeld van hoe in een mens (christen of niet) geloof en daad als contemplatie en actie altijd weer hand in hand horen te gaan in tijden van onrecht, vervolging, discriminatie en onderdrukking. Bonhoeffer schreef dit verstillende lied 81 jaar geleden in de gevangenis, terwijl hij wachtte op zijn doodsvonnissen vanwege zijn verzet tegen het nazisme en nationaalsocialisme van Hitler en zijn trawanten. Hij leert ons wat het christelijk geloof metterdaad hoort te zijn, namelijk: bidden en het goede doen, want alleen, zo zei Bonhoeffer, alleen degene die opkomt voor de vervolgte Joden, die mag met recht Gregoriaans zingen.

Daarom wil ik deze overdenking met zijn oudejaarslied als ingetogen Halleluja en lofzegging afsluiten:

*1 Door goede machten trouw en stil omgeven,
behoed, getroost, zo wonderlijk en klaar,
zo wil ik graag met u, mijn liefsten, leven,
en met u ingaan in het nieuwe jaar.*

*5 Laat warm en stil de kaarsen branden heden,
die Gij hier in ons duister hebt gebracht,
breng als het kan ons samen, geef ons vrede.
Wij weten het, uw licht schijnt in de nacht.*

*6 Valt om ons heen steeds meer het diepe zwijgen,
de eenzaamheid, die nergens uitkomst ziet,
laat ons dan allerwege horen stijgen
tot lof van U het wereldwijde lied.*

*7 In goede machten liefderijk geborgen
verwachten wij getroost wat komen mag.
God is met ons des avonds en des morgens,
is zeker met ons elke nieuwe dag.*

Loof God, Een gezegende jaarwisseling gewenst
Halleluja, in naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest.

Amen